VII. évfolyam

KÉMENES ALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona. Egyes szám ára darabonkent 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzjutalékok.

Polgári iskola.

A városok fejlődése hasonlatos a testek mechanikai értelemben vett mozgásához. Azoknak az erőknek a központjában, melyek Czelldömölk község életének mozgási folyamatát előidézik, ma a *polgári iskola áll*. Ez a kérdés van előterben, ennek a megoldása képezi a polgárság legfőbb törekvését. A polgári iskola a város közönségének legszemélyibb, tehát legfontosabb érdekeivel áll kapcsolatban. A terv már régi, több mint egy évtizedre visszanyuló, de a terv megvalósitását követelő okok felismerése a maihoz fogható, szinte elemi erővel még ez ideig soha meg nem nyilatkozott.

Az egységes erővel fellépő általános követelés előtt hajolt meg a község képviselőtestülete, amikor ezt a kérdést a mindenek fölött megoldandók közé felvette. Az a bizottság, mely e célból már másfél évvel ezelőtt ki lett küldve, országgyülési képviselőnkkel az élen most végzi azokat az előmunkálatokat, amelyek az ügy megoldásához szükségesek.

Az algimnázium tervét a képviselőtestület elejtette és minden erejét a polgári müveltség elsajatitására alkalmas, ugy a helyi, mint a vidék érdekeit leginkább kielégitő polgári iskolára tekteti. A város vezetőinek elhatározása és egységes erős akarata, a közönségnek áldozatot nem kimélő egyhangu kivansága, valamint országgyülési képviselőnknek ismert agilitása és az ügy iránt már eddig is tényekben megnyilatkozott érdeklődése biztositekot nyujtanak arra, hogy a városunk életében ezuttal észlelhető általános és erős mozgalom sikere, a czelldömölki polgári iskola felállitására el nem maradhat.

Erősiti a reményt és fokozza a siker iránt táplált hitet a szombathelyi kir. tanfelügyelőség vezetőségének, Halász Ferenc kir. tanácsos urnak az ügy iranti igazan lelkes és meleg érdeklődése. Ő, ki a miniszteriumnak iskolai- és tanügyi kérdésekben bizalmi szakközege, régen felismerte ezt a félszeg helyzetet, mely egyébként fejlődő városunk kulturális előre haladását gátolja. A mozgalom első hirére eljött közibénk, hogy tájékozódjék és tájékoztasson.

Folyó hó 15-én személyesen résztvett az iskolai bizottság értekezletén és nagybecsü utbaigazitásaival határozott irányt adott a mindenképen örvendetes mozgalomnak. A vezetése alatt lefolyt értekezlet, melyen jelen volt Ostffy Lajos országgyülési képviselőnk is, megállapitotta azokat a feltételeket, amelyek az engedélyezésnél első sorban irányadók. Kimondta az értekezlet, hogy a polgári iskolát állami jelleggel óhajtja felruháztatni. Meg lett állapitva a már beszerzett adatokból, hogy az eleminél magasabb foku iskolába járó helybeli és járásbeli növendékek száma a törvény által megkivánt számot jóval meghaladja, a mivel az első feltétel, a benépesités kérdése a legkedvezőbb megoldást nyerte Kilátásba helyezte a bizottság a város legmesszebb menő, a telek megszerzése és az épület felállitása és felszerelése által nyujtandó hozzájárulást. Végül határozatba ment, hogy a még kiegészitésre váró adatok beszerzése után a bizottság a kérvényt megszerkeszti és szemelyesen leendő benyujtás végett Ostffy Lajos képviselő urnak átadja, aki erre azzal a nála megszokott készséggel vállalkozott, a melylyel kerületének érdekeit mindenkor képviselni és ellátni szokta.

Miután a bizottság a tanfelügyelő és országgyülési képviselő uraknak önzetlen fáradozásukért köszönetet mondott, az értekezlet véget ért és a bizottság külön megtekintette azokat a telkeket és épületeket, amelyek a felállitandó iskola céljaira kijelölve, illetve felajánlva lettek. Megállapodás természetesen nem jött létre, sőt nincs kizárva, hogy az iskola leendő elhelyezése a ma számitásba vett helyeken kivül, másutt lesz felállitva

A társadalom a gyermekvédelemben.

Semmiféle egyesület nem erősödhetik meg a társadalom erős támasza nélkül. A helyi társadalom emberbaráti tevékenysége a leggyakorlatibb gyermekvédelem. A gyermekvédelmi mozgalomban a társadalom még nagyon mostoha, sokan alig ismerik egyesületünk nemes működését.

Sok az aratni való és kevés a munkás. Itt az idő, hogy toborozzuk össze a társadalom tényezőit. Aki velünk nem gyüjt, az szétszórni segit bennünket. Minden gyermekvédelem egyoldalu bureaukratismus a társadalom közremunkálása nélkül. A társadalom részvéte segiti elő a bő gyermekvédelmi aratást.

Gyönyörü elv a gyermekvédelem, de meg kell annak alkotni pillérjeit is a lelkek tömöritésével, másként a financirozása lehetetlennek fog idővel bizonyulni. Eddig a társadalom főképpen csak a templomgyüjtés utján folyt be a gyermekvédelembe; néhány iskola rendezett ünnepséget javára. Az iskolai ünnepségeket legalább 2—3 évenként az egész vonalon általánossá kellene tenni.

Jótékony nőegyletek 3—4 évenkint szintén a gyermekvédelemre rendezzenek jótékonysági ünnepséget vagy bazart. Gyermekvédelmi bélyegeket kellene forgalomba hozni, az iskolába és üzletekbe gyermekvédelmi perselyeket kifüggeszteni. Megszivlelendő gyermekvédelmi akció az iskolás gyermekek népkonyhája. Lehetőleg minél több alkalmat kell megragadni, hogy a népakadémiákon a gyermekvédelemre tereljük a közönség figyelmét. Az a szegény gyermek ugyis a társadalom büneiért szenved. A kongregációkban szintén üdvös lenne évenként gyermekvédelmi napot tartani s elsősorban kongreganista nőink vannak hivatva, hogy nemes, fogékony érzékükkel a gyermekvédelem organizmusának a sziveket megszerezzék.

A gyermek lelke az Istené, élete a hazáé és munkája a társadalomé. Amint a társadalom a saját lelkesedéséből és áldozatkészségéből hoz erőt a gyermekvédelemnek, ha ahhoz kapcsolja saját erejét és szeretetét, az elhagyott gyermekek védelme biztositott lesz.

K. D.

Versek.

Irta: M. Hugo.

Ma.

Huzódj csak hozzám közelebb. Ma fázom
Fáradt vagyok. Még szólni is nehéz.
A szemem ég. Csak ma ne nézz beléje;
Mert megtörik a fojtott könnyezés.

Ma sötétebb tán még az alkony is künn.
Vad szél sikong az ablaküvegen . . .
Halld, mit dorombol? Sir... sir, mint a lelkem;
Pedig, jaj, én a csöndöt keresem . .

Ma csavard le a lámpát félhomályra . . .
És ma ne szólj, mert ugy fáj valami!
Milyen tavasz? Te ma e hideg széltől
Mind lehullnak a kertünk szirmai . . .

Te sirsz? Ne sirj! Én nem hagylak magadra:
Tudom: te félsz az estétől nagyon . . . .
Fogd meg a kezem félőn, hallgatóan,
Mikor az est beles az ablakon.

Valahol.

Valahol mostan, tavaszváraskor
Hallgatagabbak lettek a csendek.
Alkonyi árnyban az abláktáblán
Futó szelek gyásznótákat vernek.
Valahol mostan tavaszváráskor
Valakit bántanak a nagy csendek .

Valahol mostan, szirombontáskor
Hervadt levelek illata árad.
Valaki fakult könyvek lapjáról
Szedi ki az emlék-ibolyákat.
Valahol mostan, szirombontáskor
Régi tavaszok illata árad . . . .

Valahol mostan, dalcsattogáskor
Fojtott sirások sóhaja éled.
Kis szoba mélyén titokba,' busan
Csöndben halódik egy álom-élet.
Valahol mostan, dalcsattogáskor
Halottsirató, mely sóhaj éled . . .

Dialóg.

Nézze csak édes, milyen szép a fü itt
És, hogy virit már a kökenybokor . . . !
A puha pázsit ugy hivogat bennünk:
Pihenjünk kissé a kabátomon.
Amig mamája messze jár a réten
S kis öccsének virágot tépeget;
Addig mi — ugyis oly ritkán beszélünk —
Meséljetünk egymásnak szépeket.
Hadd nézzek bele meleg két szemébe,
Hadd fogjam meg két puha kis kezét!
Üljön le mellém! Ugy reszket a lelkem:
E csönd, e táj óh Istenem be szép . . . !

No halja csak de bolondos kivánság:
Olyan maga, mint egy bohó diák!
Hogy' kérhet ilyet, hisz ha meglátnának,
Hogyan megszólna engem a világ . . . !
Kinevetnének mind az ismerősök
A maga furcsa ábrándja miatt.
Az ilyen Bidermayer jelenet már
Manapság — tudja — csöppetsem divat.
Lehet, hogy mama sem látná szivesen.
Nekem sincs kedvem rá . . . Meg azután
Csak nem kivánja, hogy mind összegyujtsem
Egy pár ábrandos szóért ujruhám

Krónika.

Lapunkban ismételve is adtunk hirt róla, hogy hazánk fővárosában, az Iparcsarnokban nemzetközi vas- és fémipari kiállitást rendeznek. A kiállitás diszelnöke Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter volt, kinek váratlanul bekövetkezett halála miatt a kiállitás megnyitását József kir. herceg hozzájárulásával május 6-dikától 11-dikére halasztották el. Ebből az alkalomból a B. H. szakreferense Ipari fejlődésünkről tanulságos értekezésben sok megszivlelni valót mond el, melyben arra a következésre jut, hogy nálunk ipar és őstermelés szemközt kerülnek egy áldatlan és végelathatatlan küzdelemben, pedig mindnyájunk közös érdeke azt parancsolná, hogy ezek ne egymással szemben, hanem jelentőségük és a szükségesség arányában elfoglalván az őket külön-külön megillető tért, *együtt* küzdjenek az ország műveltté és vagyonossá tételén. Azután igy folytatja: Sőt mintha a magyar visszavonás szelleme nem elegednék meg azzal, hogy az ország kereső társadalmát két kottérlara ossza, magában az ipari termelésben is tanui lehetünk bizonyos meghasonlásnak: *a gyáripar*, meg a *kisipar* fordulnak szembe egymással, mint féltékeny *ellenségek*.

A kor szelleme a gyáripari termelésnek kedvez s ennek tudható be, hogy a gyáripari munkásság létszáma 1898-tól 1906-ig 232.000 főről 371.000 főre sokasodott, a termelési többlet pedig a fönti decenium alatt például a *vas- és fémiparban* 63 százalékkal, a *gépiparban* pedig 44 százalékkal fokozódott. A kisipar ezzel szemben a föltünő hanyatlás képét mutatja. 1890 és 1900 közt az önnálló kisiparosok száma 137.000-ről 127.000-re, vagyis több mint hét százalékkal fogyott. A bennünket különösen érdeklő kisipari ágak közül a *kovácsok* száma a fönti időszakon belül 31.149 ről 29.864-re fogyott, a *lakatosok* száma pedig 5292 ről ötezernyolcvanra.

Igy morvad nálunk az apró fémiparosság csoportja, jollehet nálunk a nagyiparban éppen a gépipar prosperál legjobban. Ennek a tiszta haszna a legnagyobb, (átlagos osztaléka 12.7 százalék), ez köti le a legnagyobb gyaripari tőkét, (906-ban 184.743.000 kor.) és ez foglalkoztatja a legtöbb munkást (906-ban 1110 gyártelepen 104.348). A kisipar sorvadásának fő tényezője, hogy nem korszerű, képtelen a kollektiv termelésre a munkamegosztás és tömegprodukció elve alapján berendezkedni. Ennek az eredménye, hogy a kisipar egyre kevésbbé birja kiaknázni az emberi produkáló erőt a nagyiparral szemben, a mit bizonyit az, hogy a kisiparban foglalkozó sokkal több munkás kevesebbet bir pordukálni, mint a nagyiparban foglalkoztatott kevesebb munkás. Ennek az eredménye aztán, hogy mig a kisiparban egy munkás átlag 1400 korona értéket produkál évente, addig a nagyipari munkásra eső évi produkció fejenkénti átlagos értéke 6500 korona.

Ennek egészen természetszerű következménye, hogy a munkásság egyetemében nagy eltolódások mennek végbe a kisipar hátrányára. A kisiparos vagy lemond függetlenségéről, vagy lassankint proletárjaival együtt vagy kiiktatódik a nemzet gazdasági szervezetéből, vagy ithon marad és elégedetlenségének gőzével, expanziójával a meglevő kertek erőszakos szétvetésére törekszik.

HIREK.

Személyi hir. Halász Ferenc kir. tanácsos, tanfelügyelő, mult héten városunkban időzött, mely alkalommal meglátogatta a rk. leányiskolát, hol a tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki.

Dr. Ostffy Lajos képviselő egy szobor leleplezésén. A székesfőváros műegyetemének zászlóavatásán és József nádor szobrának leleplezésén vármegyénk törvényhatóságát alispáni megbizás folytán dr. Ostffy Lajos országgyülési képviselőnk képviselte, aki az aranykönyvbe az alabbi jelmondatot irta be: *A technikai tudomány az egész világ kincse, de annak minden jó eredménye nemzeti dicsőség.*

Szabadságolt járásorvos. Dr. Király János járásorvos hat heti szabadságra távozott s ez idő alatt dr. Hetthéssy Elek orvos fogja helyettesiteni.

Az uj szombathelyi püspök. Egyik fővárosi lap hiradása szerint (tenntartással közöljük) az uj szombathelyi püspök Mikes János gróf székelyudvarhelyi plebános lesz, kinek kinevezése a legközelebbi napokban fog megtörténni.

Tiszteletbeli járásorvos. A vármegyei főispán dr. Hetthéssy Elek körorvost tiszteletbeli járásorvossá nevezte ki.

Eljegyzés. Németh Gyula kemenesmagasi kántortanitó jegyeváltott Pernesz Matild kisasszonnyal Oroszban.

Katholikus tiltakozó gyulesekat fognak országszerte tartani, melyeket a kath. Népszövetség szervez. Május 38 án vasárnap, Szombathelyen lesz nagyobbszabásu tiltakozó népgyülés, melyen Polónyi Géza is megjelenik, akit a szombathelyiek küldöttségnek hirnak meg. Szombathelyen beszédet mond még a Kath. Népszövetség néhány vezető férfia.

Tanitók gyülése. Mult számunkban megirtuk, hogy a kemenesaljai r. k. tanitók e hó 13-án Czelldömölkön tartották tavaszi gyülésüket. ½ 10 órakor templomba ment a tanitóság istentiszteletre, onnan a kath. fiuiskola emeleti termébe, hol *Pálinkás* Géza esperes felolvasást tartott korunk szociális törekvéseiről, majd *Kovács* Sándor körelnök megnyitotta a gyülést és felolvasott a tankönyvek helytelen irányáról. Mindkét felolvasást megéljenezték. *Pap* István kmihályfai tanitó gyakorlati tanitást tartott a kamatszámitas köréből, mely hosszabb vitát provokált, végül is jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak érte. Uj tagok felvétele-, a jövő gyülésre előadók kijelölése- s több kisebb ügy elintézése után *Bán* János plébános látta szivesen lakásán a tanitókat, majd a Griff-be vonultak, ahol társasebéd volt, mely után a késő délutáni órákig elszórakoztak még, kedélyes beszélgetéssel ütve agyon a gyorsan suhanó időt.

A kórház kibővitése. A helybeli kórház fogyatékosságát főként az a körülmény képezte, hogy a gondnok, ha szükség volt rá, csak keresés után volt található. A kórházi bizottság ezen a bajon ugy vél segiteni, ha ott gondnoki és szolgai lakást létesit. Az épitési tervezet már elkészült és a belügyminiszternek bemutattatott, ki is azt jóváhagyta és 11342 K költséggel elfogadta. Az épitkezés rövidesen kezdetét veszi.

Visszaküldött alapszabályok. A vármegyei alispan több egyesület alapszabályát küldte vissza pótlás végett, nevezetesen az izsákfai gazdakolvasókörét, a kocsi tüzoltóegyletét és a helybeli orth. izr. hitközségét.

A Vármegyei Központi Takarékpénztár

Részvénytársaság Szombathelyen

1911. junius 1-én kezdi meg működését.

Bucsu Izsákfán. Ma van az a nevezetes bucsu, melyet a környek s igy városunk kirándulói oly sokszor megkeresnek. Vadászi Pál ottani vendéglős nagy apparátussal szült el vendégei fogadtatására s ha az idő kedvező lesz, kevés bor fog maradni pincéjében, nem is szólván csirkéi megfogyatkozásáról, melyek között már előre is irtóvadászat tartatott.

Bisztritsány kérvénye. Lapunk mult heti számábzn megemlitettük, hogy Bisztritsány eladár volt egyházaskeszői jegyző felebbezést nyujtott be az ellen, mert helyét, minthogy ügye még folyamatban van, betöltötték. A megye törvényhatósági bizottsága Bisztritsány felebbező kérvényét elutasitotta.

Hymen. Szendrey Géza helybeli máv. segedmozdonyvezető f. hó 27-én tartja egybekelését Erőss Ida kisasszonnyal, Erőss Sándor nyug. máv. szivattyukezelő leányával a dömölki ev templomban.

Elgázolta a vonat. A szerda esti gyorsvonat Ostffyasszonyfa határában egy kis cigány gyermeket gázolt agyon. A leány-gyermek Kolompár Peti simonyi cigányé volt, aki testvereivel a vágány melletti dombon játszadozott, de legurult a sinek közé s az éppen arra robogó vas-szörnyeteg elütötte.

Mozgószinház. A vásártéren működő mozgószinház vallalatra a mult hét elején kedvező idő járt, ellenben annak végén az eső-, szeles időjárás sokakat visszatartott a mozi látogatásától. Épen ilyen sikertelen est volt a pénteki is, amelynek bevétele — tudvalevő — a letésitendő japán-park céljaira fordittatott. A vallalat bemutatandó szebbnélszebb képeit a közönség figyelmébe ajánljuk.

Uj takarékpénztár. Szombathelyen megalakult a *Vármegyei Központi Takarékpénztár*, melynek választmányába járásunkból ketten választattak be, u. m. Czencz Gyula ostffyasszonyfai földbirtokos és Jaszovszky György János-hazáról.

Munkásházak. Járásunkban mindössze három községben épitenek egyelőre munkásházakat. Alsósagon 28, Kemenesszentmártonban 14 és Dukán 18 ilyen munkáshaz épül.

Mulatsag. A vönöcki önk. tüzoltó-egylet f. hó 25-én felszerelési gyarapitására nyári táncvigalmat rendez. Kezdete délután 3 órakor lesz. Belépődij személyenként 80 fillér, csaladonként 1 K 60 fill.

Utban van a kétévés katonai szolgálat. Az uj vederőreform szerint — mely csak junius hó végén kerül a Ház asztalára — a szolgálati idő ezután is 12 ev marad. Három evre szolgálati idő lesz a lovasságnál, a lovas tüzérségnél, a haditengerészetnél pedig négy évig szolgálnak a katonák. A hadseregnél és honvédségnél is rendszeresitett altiszti állománynak megfelelően a legénység a kétéves szolgálati idő után a harmadik évre is visszatartható. Ezentul a közös hadseregből az ott megszabott szolgálat teljes ideje után senkit se helyeznek a honvédséghez. A fegyvergyakorlat azok számára, akik két évig szolgálnak 14 hét, egy-egy fegyvergyakorlat 28 napig tart.

Életunt cipészlegény. Kozári József 19 éves foglalkozás nélküli tényői illetőségü cipészlegény Czelldömölkön a Gayer-féle boltban öngyilkossági kisérletet követett el. Állást keresni jött Czelldömökre, de nem talalt. Volt 6 koronája, azt elmulatta, majd bement a Gayer-féle vaskereskedésbe, hol egy forgópisztolyt kért s egy észrevétlen pillanatban egy töltényt tett a pisztolyba s magára lőtt. Állapota nem sulyos. Tettének okául életuntságot emlegetett.

Zsebmetszők a vásárban. Az országos vásárok megtartásának helyét és idejét éppen ugy figyelemel szokták kisérni a zsebtolvajok és a cigányok, mint az eladni és venni szándékozó közönség, mert a tumultus legalkalmasabb bázisa műveleteiknek. A keddi vásáron is volt szerencsénk ilyen jeles férfiakhoz, kik közül egy hurokra is került de a többi idejekorán megugrott, természetesen akkor, midőn már jól végeztek dolgukat. Krausz S. Lipót nagydémi, Horn Gyula zalaegerszegi és Spielmann Géza vaszari illetőségü zsebmetszők voltak azok, akik az ugynevezett tárcadobás és tárcatalálás módszerével foszlottak ki többeket. Nagy János kemenespálfai birotól 1180 koronát, Karikás Sándor ostffyasszonyfai lakóstól pedig 330 koronát szedtek el. Spielmann a csendőrség elfogta, társai pedig ismeretlen helyen örülnek a czelldömölki jó vásárnak.

Törvényhatósági élet. Szombathelyen mult hetfőn tartotta meg Vasvármegye tavaszi közgyülését, amelyen Békássy István főispán elnökölt. — A főispán megemlékezett Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Károlyi Antal egykori alispán, Szegedy György kamarás és Förster Ottó volt képviselő elhunytáról. Utána Ernuszt Kelemen mondott remek gyászbeszédet Hieronymi Károlyról. A közgyüles kimondta, hogy a vármegyei alkalmazottak és jegyzők gyermekei számára közepiskolai internatust létesit, amely már az őszszel megnyilik. Elfogadták a községi és körorvosi lakásberekről és a jegyzők szabadságidejéről szóló statutumokat, valamint 30 munkásház épitéséről szóló alispáni javasolatot is.

Vármegyénk internátusa, melyben a vármegyei községi és körjegyzők, valamint az alkalmazottak tanuló gyermekei nyernek elhelyezést, mint más helyen már emlitettük, szept. 1-én már megnyilik Szombathelyen. Az internátus vezetőségének tagjai: az alispán mint elnök, egy vármegyei aljegyző, Bezerédj István dr., Borsits Béla dr. és Kárpáti Kelemen prem. kanonok, főgimn. igazgató.

ELADÓ MOZI.

A városunkban időző Vitografmozgószinház egy nagyobb üzlet átvétele folytán eladó, esetleg bérbeadó. Ugy az eladási, mint a bérbeadási ára igen jutányos. Esetleg részletfizetésre is megszerezhető.

Megerősités. A kereskedelmi miniszter Ullein Józsefnek a soproni kereskedelmi és iparkamara elnökévé, Spiegel Szigfridnek és Halvax Frigyesnek ugyanazon kamara alelnökévé történt megválasztását megerősitette.

Pályázat internátusba valo felvételre A Dmke makói diákotthonába az 1911—1912. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási dij havi 36, beiratási-, orvosi-, butorhasználati dij évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai, születési és I. osztályu tanulóknál ujraoltasi bizonyitvánnyal felszerelve 1911. év julius 10. napjáig adandók be a Dmke. makói diákotthonának felügyelő bizottságánál. — Részletes prospektussal kivánatra készséggel szolgál a diákotthon igazgatósága Makón.

Behozzák a gyermektelenek adóját. Illetékes körökben már sokszor felmerült az agglegények megadóztatásának terve, mely némiképen kiegyenlitené azt az igazságtalanságot, ami a könnyü és vidám agglegénység és a gondteljes családapaság terhei közt mutatkozik. Lukács László pénzügyminiszter most praktikus módon próbálja megvalósitani ezt a régi eszmét. Egy tervezeten dolgoznak a miniszteriumban, mely nemcsak az agglegényeket, de a vén hajadonokat, sőt az özvegyeket is, szóval, akiknek nincs gyermekük, gyermektelenségi adóval sujtaná. A terv elég praktikus, csak az nem igazságos benne, hogy a szegény agg kisasszonyokat is meg akarja adóztatni, mikor azok olyan szivesen mennének férjhez és teljesitenék honleányi hivatásukat, csak volna aki — megkérné őket. Jó lenne, ha a miniszter az uj adó életbeléptetésével kapcsolatban egy házasságközvetitő hivatalt is állitana fel s a gyermektelenségi adót szegény leányok kiházasitására forditaná.

Gyümölcshulladékok. Több szerencsétlenség történt már abból az okból, hogy sokan (nem csak gyermekek, hanem felnőttek is) a gyümölcshulladékokat, narancshéjakat, nyáron gyümölcsmagvakat, dinnyehéjat, összel különfele gyümölcshulladékot az utcákon eldobálják, a járó-kelők azokban elcsusznak és kész a veszedelem. Figyelmeztetjük erre a városi előljáróságot, hogy a rendőröket szigoruan utasitsa, nézzenek körül és jelentsék fel azokat, akik megfontolatlanul veszélyeztetik polgártársaik testi épségét. A közönség pedig legyen segitségére a rendőrségnek még pedig olykeppen, hogy amennyiben meglátna valakit, ki az ilyen hulladékot az utcan eldobja, adja át az illetőt a rendőrnek, vagy jelentse föl az elüljáróságnak, amelytől meg mi kérünk e tekintetben több erélyt.

A diáksapkák alkonya. Nálunk mindent szeretnek utánozni, kivalt ami a divatot illeti. Különösen a fővárosban és nyaron a fürdőhelyeken. Csak menjen valaki például a Balaton mellé Siófokra: elszörnyülködik a jóizlésü magyar ember, hogy milyen pojácagyerekek lótnak-futnak ott, meg hogy milyen frizurákat és toalettokat viselnek a hölgyek! Budapesten az orosz diáksapkákat kapták föl a tanulók, de most félredobják, csak egy pár suszterinas teszi fejére a maskara fejfődőt, bizonyára juxból.

Nagykanizsán nincs kifli, mert elmentek a pékszrájk. A majszterok most maguk dolgoznak és sütnek annyit, a mennyit tudnak, de csak »mindennapi kenyeret.«

Szélvész. A rekkenő melegségre min[illegible] i-munkára is [illegible] hogyha [illegible] férjhez [illegible] nagy zivatar zudult roppant széllel, amely itt-ott némi kárt is okozott. Szerencsére csak fél óráig tartott, mire a levegő is lehűlt.

Felvétel a pápai ref. leányneveló-intézetbe. A pápai ref. leányneveló-intézet (polgári leányiskola és tanitónőképző) internátusában junius hó 25-ig kell felvételért folyamodni. Az internátusi ellátási díj 600 K, félkedvezményes díj 500 K, kedvezményes díj 450 K, mely utóbbi helyek ref. vallásu, szegénysorsu, jómagaviseletü és szorgalmas növendékek, elsősorban a dunántuli egyházkerületbeli lelkész- és tanitó leányok számára vannak fenntartva. Jeles előmenetelü tanulók tandijelengedésben és különböző ösztön-, illetve jutalomdijakban részesülhetnek. Első alkalommal történő jelentkezésnél a felvételi kérvényhez csatolandók: 1. születési, 2. ujraoltási, 3. polgáriiskolai felvételért folyamodóknál négy elemi, tanitónőképzőbe folyamodóknál négy polgári vagy felsőbb leányiskolai osztály elvégzését igazoló bizonyitvány, 4. tanitónőképzőbe pályázóknál ezenkivül a lelki és testi épséget igazoló bizonyitvány. A kérvények a [illegible]nt- és tek. főiskolai igazgató-tanácshoz intézendők s az intézet igazgatóságához Pápára küldendők.

Megfelelt. A koronazas után a mi, akkor még fiatal királyunk szétnézett hazánkban. Egyik vidéki paraszt városban valahol az alföldön, föltünt a féloeges urnak, hogy kevés a zsandár. Meg is kérdezte a hivatalos küldöttség vezetőjét, mi az oka annak?

— Hja! fölséges uram, — felelte az, — volt itt több is, de azokat már agyonverték.

Kimutatás. Vasvármegye ama községeiről, amelyekben a 16260/910. számu alispáni rendelet folytán az önkéntes tüzoltótestületek létszámának kiegészitése céljából a községi tüzoltásra kötelezettek sorából pótcsapat szervezése elrendeltetett: I. Szombathelyi járásban: Pornóapáti, Alsóbeled, Felsőbeled, Kölcsm, Csejke, Magyarkeresztes, Németkeresztes, Alsócsatár, Felsőcsatár, Nagygencs, Narai, Dozmat, Torony. — Összesen 13 községben. II. Kőszegi járásban: Gyöngyösfő, Hosszuszeg, Létér. — Összesen 3 községben. III. Felsőőri járásban: Árokszállás, Lapincsujtelek, Buglócz, Határfő, Szalonakujtelep. — Összesen 5 községben. IV. Németujvári járásban: Borosgödör, Németcsencs, Tobaly, Pusztaszentmihály, Rábort, Sóskutfalu, Bányácska, Németszentgrót. — Összeen 8 községben. V. Szentgotthárdi járásban: Alsószölnök, Szentgotthárd, Kerkaszapona, Öriszentpeter, Szinyeháza, Kercza, Kotormány, Orbajanháza. — Összesen nyolc községben. VI. Muraszombati járásban: Ferencfalva. Összesen 1 községben. VII. Körmendi járásban: Körmend, Szőcze. — Összesen két községben. VIII. Vasvári járásban: 0. IX. Sárvári járásban: Sárvár, Vásárosmiske, Ivanczersz, Répczelak, Csánig, Niczk. — Összesen 6 községben. X. Czelldömölki járásban: Egyházaskesző, Várkesző, Kemenesszentpéter. — Összesen 3 községben. Az egész vármegyében összesen 49 községben.

A miniszterelnöknek protekciója. Khuen Héderváry Károly miniszterelnök a husvéti ünnepeket hédervári birtokán töltötte el családjával. Ott történt meg ez a kedves kis apróság. Matavovszky Béla királyi tanácsos, aki Héderváryéknak igen kedves emberük, látogatást tett a hédervári kastélyban husvétvasárnapján. A miniszterelnökék Matavovszkyt kitüntető figyelemmel és barátsággal fogadták s különösen a kegyelmes asszony örült a látogatásnak. Melegen érdeklődött nála a vármegye kulturális ügyei iránt s minden kérdésben nagy tájékozottságot árult el. Szeretettel beszélt a kultura fokozatos fejlődéséről s kifejezete azt az óhajtását, hogy a hédervári iskolában a leánygyermekek oktatására szivesen látna egy olyan tanitónőt, aki a paraszt-[illegible] munkára is [illegible] megkönnyitsék a családi élet gondjait. A tanfelügyelő készséggel fölajánlotta, hogy a kultuszminiszterhez előterjesztést fog tenni egy tanitónői állás szervezésére. A kegyelmes asszony örvendve köszönte meg a tanfelügyelő készségét s igy szólt:

— Kérem kedves tanfelügyelő ur, a maga támogatását.

— Bocsánatot kérek, kegyelmes asszonyom, — jegyezte meg a tanfelügyelő — de nekem kell excellenciádtól támogatást kérnem.

A grófné erre mosolyogva mutatott férjére és igy szólt:

— Hát jó; megpróbálom kapacitálni a miniszterelnököt, hogy protegálja ügyünket a kultuszminiszternél.

A miniszterelnök erre az aposztrofálásra komoly, hivatalos arcot öltött és diplomatikusan kertelni kezdett.

— Nó nem tudom! — monta óvatosan. — Meg lehet próbálni . . . Majd meglátjuk, hogy tehetünk-e valamit az ügyben.

Már most igazán kivánesiak vagyunk rá, hogy sikerülni fog-e vajjon azt a hédervári kézimunkatanitónőt kineveztetni?

Különös ismertető jel. Beállit az atyafi a rendőrségre.

— Tesuram, nagy a panaszom.

— Mi az, öreg?

— Hát megszökött a feleségem.

— Hát aztán mit akar?

— Megkövetem ássan, hozassák haza!

— Mondja el, milyen volt az asszony!?

— Milyen? Olyan alacsony, zömök, aztán sárgás réklije volt.

— Valami különös ismertető jele nem volt?

— De bizony vót: igen szerette a krumplilevest.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. E. Alsólendva. Ön igazán sokat kivánt tőlünk. A lant is csak hangszer, mint a zongora, de ugy vagyunk vele, hogy a legtöbbször szivesebben vennők, ha nem kellene hallani. Ajánljuk tehát, hogy ezt a költőnek való instrumentumot tegye le s inkább prózában irja meg érzelmeit és privát levélben küldje el rendeltetési helyére. Tessék elhinni, többre megy vele. Önnek használunk elsősorban is vele, ha nem tesszük közzé.

S. Gábor I. Mi már foglalkoztunk vele. Ugyanaszik, elkerülte figyelmét.

Rábamenti kis leány. Ilyen fiatal korban meg nem szabad önnek szerelmes-verseket irni. Leghelyesebben teszi ha a lecketanulással foglalkozik.

BORSZÉKI

gyógy és üditőviz.

A szénsavas ásványvizek

KIRÁLYA!

Angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üditő és hüsitő ital a legelső minden vizek között.

Kapható: GAYER GYULA utóda

CZELLDÖMÖLK.

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összpontositsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mely ezután védi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosit magának.
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tisztelljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goltschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV. Károly-körut 10. szám.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei. 2. Képek. 3. Borondók és bőrondárok. 4. Férfi fehérnemuek. 5. Látcsövek. 6. Fényképkészülékek, felszerelések. 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek. 8. Chinaezüstáruk. 9. Csillár- és petroleumlámpák. 10. Rézbutorok. 11. Szőnyegek. 12. Mindennemü hangszer.

Fenti 12 osztályunk összes cikkei elsőrangu minőségüek és minden osztály cikkeiről külön kimeritő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvunk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágositással szivesen szolgálunk.

Keveset használt vendéglői tüzhely olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó

ardeni 6 éves vörösES deres

fedező mén

kiváló szép utódok vannak utá a (170. cm. magas)

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

„M-i-i-t?" Papa megengédte! Hisz valódi JAKOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozokban!

Vigyázzon! Csakis a »JACOBI« jelzéssel valódi!

Azonnal kiadó egy

különbejáratu utcai

butorozott szoba

Nagy Pál férfiszabó házában

Czelldömölk, Ferenc József-utca

Az a hölgy

aki az egészséges bőrápolással törődik, főkép a pattanásokat eltüntetni, továbbá fehér arcszínt és puha bőrt szerezni óhajt, csak

Stockenpferd-illatmiljszappanunal

(védjegy: vesszőparipa)

mossa magát.

Gyár: Bergmann & Co. Teischen a/E.

Darabja 80 fillérért kapható gyógytár, drogéria és illatszer-uzletben.

FIX FIZETES

és magas jutalék mellett alkalmaznunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság

Budapest, VI., Paroniczky-köz 6.

630/1911.

Árlejtési hirdetmény.

Kemenesmihályfa község **köztemetőjében létesitendő hullaház épitési munkálataira** 1097 kor 81 fillér kikiáltási ár mellett

nyilvános árlejtést

hirdetünk és azt **1911. junius 11-en délután 3 órakor Kemenesmihályfa községházánál** fogjuk megtartani.

Erről az érdeklődőket azzal értesitjük, hogy az épitkezés legkésőbb folyó évi aug. végéig befejezendő. Az épitkezési összeg csak az épités befejezte és az épület átvétele után 8 nap alatt fog egy összegben kifizettetni, mégis, hogy a terv és részletes költségvetés a czelldömölk vidéki körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekinthető.

Kemenesmihályfa, 1911. május 10.

Sokoray Elek **Kovács Sándor**

Singer Ferenc

m. kir. államvasuti órás- és ékszerész

Pápa.

Szállit a legelőnyösebb feltételek mellett bámulatos olcsó áron mindennemü **arany-, ezüst- és ékszer-arut, valamint fali- és zsebórákat. Minden óra, mely nálam vásároltatik, másodpercnyi pontossággal szabályozva van.** — Óriási készlet ezüst evőkészletekben, amelyek szigoruan a napi árfolyam szerint lesznek eladva. **Arajánlattal és választékkal a legn. készséggel szolgálok**

Részletfizetésre is!

NAGY PÁL

czelldömölki férfi-divat terme

Hollósy-tér, az apátsági székházban

A budapesti szabászati tanfolyamon elsajátitott legujabb szabás szerint készülnek a legkényesebb igényeknek is megfelelő

uri, papi, sport és egyenruhák

jutányos árakon.

A divatterem mellett a t. közönség kényelmére

szövetraktár áll rendelkezésre.

hol is a legdivatosabb, jó minőségü szövetek idény szerint

nagy választékban beszerezhetők.

Kondor József és Schütz Gyula

sirkőraktára

Czelldömölk, a Kossuth Lajos-utcában

Ugy egyszerü, valamint modern, művészi kivitelü siremlékekben nagy választék

Első balatonmelléki vegytisztító és mű-ruhafestő intézet.

Vegyileg tisztít férfi, női és gyermekruhákat és mindenféle kivitelben, felelősség terhe mellett, jutányos árakért. Továbbá fest minden szinben tetszés szerint, minta után egészben kosztümöket minden széjjelfejtés nélkül, selyem bluzokat, szövet ruhákat, gyász esetekben soron kívül festek 48 óra alatt szép feketére.

Pontos kiszolgálás!

Szives megbizást kér

Kapcsándy György

vegytisztító és mű-ruhafestő

Keszthely, Kisfaludy-utca 4.

A VASMEGYEI

Takarékpénztár

RÉSZVENYTÁRSASÁG

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzin- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép- és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötélárukat, mindennemű műtrágyát kartellen kívül, vetőmagvakat, erőtakarmányféleket, belföldi és porosz kőszenet, kovácszenet, meszet és czementet, tűzoltó-felszereléseket stb. stb.

Mérsékelt árak!

Méltányos fizetési feltételek!

Központi iroda: Kőszegi-u. 2.

Raktár: Széll Kálmán u. 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Képviselőt minden községben keresünk.

„A köztudatba ment át", hogy csakis

Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI. Gyár-utca 28.

szállítja **teljes jótállás mellett** a legnivesebb motorcséplő készleteket.

Fontos figyelmeztetés! KÁLLAI LAJOS hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más KÁLLAI nevű céggel.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szormefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.

Megbizói kényelmet szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet letesit és ezáltal módot nyujt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — **a csomagolás és póstaköltségek mellőzésével** — közvetlenül felkereshesse.

Czelldömölkön Német Márkus

vette át a képviseletet és a gyár rendes árában vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, disztó és bútorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és vegáruk, szőrmék stbiek vegytisztitását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztitását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztositva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos arairól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és szamos megbizatást kér a

Kovald Péter és fia cég

ÉPITTETŐK FIGYELMÉBE!

Mint épitési vállalkozó, működésemet *Sárvár és vidékére* kiterjeszteni óhajtván, e céljából *SÁRVÁROTT* (Villanytelep-utcában) egy *képesitett épitőmester* közreműködésével

műszaki irodát

nyitottam.

Vállalkozom az épitésnek terén előforduló mindennemű munkákra **szolid kivitelben, jutányos árak és kedvező fizetési feltételekkel.**

Kiváló tisztelettel:

Günsberger J. Jenő

épitési vállalkozó.

Fa- és cstelep: Keményegerszegen.

TERV ÉS KÖLTSÉGVETÉS DÍJMENTESEN!

Az ismert épitési anyagok mindenkor legolcsóbban kaphatók.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyüzemű könyvnyomdájában, Celldömölkön.